

Gyűjtési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - 3 korona
 Egyes szám ára - - 12 fillér.
 Megjelenik vasarnap és
 csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1908. ==
 június 25. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petőfi-utca 47. sz.,
 ahová a lap szellemi s anyagi ré-
 szét illető közlemények intézendők
 Ilyen közleményeket és megkeresé-
 seket lapunk nyomdája is elfogad

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Az ingyenes népoktatás.

I.

A 48-as nagy idők tavaszi lehelete töltötte be a magyar törvényhozás palotájának fényes termeit és folyosóit, midőn gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter a fölébredt nemzeti közszellem óhajának megfelelően a Ház asztalára tette az *ingyenes népoktatásról* szóló törvényjavaslatot.

Történelmi pillanat volt az! Mert ami után a nemzet csaknem 1½ évszázad óta hön vágyakozott: immár valósággá lett. Már az 1791. orsz. ülésből kiküldött bizottság kimondta, hogy: „avégre, hogy az oktatás bárhol a közoktatási intézetekben ingyenes legyen, az elemi iskolák a községek külön gondjaira bízandók.” Azonban csak 1848-ból való a *legelső* törvényjavaslat az elemi népoktatásról, mely követeli, hogy az *elemi nevelés* minden közintézetben *ingyen* adassék.

Apponyi Albert grófra várt az 1848. törvényhozás bizottsága és összessége által elfogadott, ingyen oktatásról szóló szakasz életbeléptetése.

Miért sürgette a magyar nemzet mindenkor az ingyenes népoktatást? Miért siet minden kulturállam az ingyenes népoktatást megvalósítani? Azért, mert az ingyenes oktatás első sorban a *nép milliói* közt hinti el a mivelődés, haladás és boldogulás végtelen nagy áldását. Megszünteti a tudatlanságot és épen a legszegényebb néposztály előtt megnyitja az iskola kapuit s felfegyverezi őket azokkal az elemi ismeretekkel, amelyekre olyan szükségük van, mint a falat kenyérre és amelyek alapján az életre szükséges útravalóval ellátva, boldogulni tudnak.

Nálunk Magyarországon — szinte megdöbbentő ki is mondani — több mint 600,000 iskolakerülő van. Ily tömérdek gyermek nő fel szellemi sötétségben anélkül, hogy az iskolában megtanították volna őket a gyakorlati életben nélkülözhetlen ismeretekre és erkölcsi életük megővésére.

És mi állotta mindennek az útját? A *tandíj*, meg a szülőnek és a tanítónak terhes 30 fill. tanítói *nyugdíj járulék* befizetése. Nagyon sok szegény szülőt a mindennapi élet gondja és terhe visszariasztott a szegénységi bizonyítvány előteremtésével járó sok lótas-

futás és ennek megszerzése végett kénytelen napszámot és egyéb napi keresetet veszíteni. És hányszor zavarják el épen az igazi szegényt és a sógor-koma révén a tehetősebbek kapják a szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítványt.

És ha az ilyen szegény ember mégis iskolába járattja gyermekét, hányszor nyilalik a szívébe, mikor haza kergetik kis fiát, hogy fizessék meg a tandíjat, küldjék meg a tanítónak a terményekben kirótt iskolapénzt, mert baj lesz. De mikor nincs miből? Csak huzza — hulasztja a szegény ember s a végén megütik háza előtt a dobot a tandíjért is, akárcsak az adóért. Ilyen körülmények közt szegény ember nem iskolába küldi a gyermekét, hanem liba, ló vagy tehén őrzésére — legalább egy kis keresethez is jut.

Azután a törvény ráparancsol a haza minden polgárára, hogy büntetés terhe mellett köteles 6—12 éves gyermekét a mindennapi iskolába járattatni, de arról már nem gondoskodik a törvény, hogy ne zaklassák szegény embert a tanítási pénzért. Ha a katonakötelezettség ideje alatt az állam gondoskodik a haza minden fiáról, természetes és méltányos, hogy a tankötelesek ingyen oktatásáról is gondoskodjék.

A visszás, türehtelen állapot megszüntetésére vállalkozott Apponyi Albert gróf, midőn meghozta az ingyenes népoktatást, miáltal oly nagy *szociális kötelezettséget* teljesített, amelylyel *minden kultur állam* tartozik a tankötelezettségből kifolyóan az ő népének. Apponyi gróf jól ismeri a magyar nép *nemzetfentartó* erejét. Bűnnek tartaná elhanyagolni ezt a népet, mert aki ezt tenné, a hazát hanyagolja el. Aki azonban oktatja, neveli és gondozza, érdemessé lesz a haza hálájára. A népet — mely első sorban valódi emeltyűje a nemzeti haladásnak — becsülte meg Apponyi gróf, aki a derék magyar néppel megszerettetni akarja az iskolát és megkímélve a tanítás adóterhétől, az élet nagy küzdelmeinek legyőzésére kívánja az iskolában megtanítani.

Ami a művelt nemzetek legnagyobb részénél már régen megvalósult, az most végre nálunk is rövid időn belül életbe fog lépni. Várva-várt és végeredményében messze kiható törvényjavaslat fekszik a Ház asztalán; nagy szociális, de egyuttal gazdasági jelen-

tősége is van e javaslatnak, mert kötelező erejével azt a népréteget öleli fel, amely eddig csupán az *anyagi* okok miatt nem részesülhetett oktatásban.

Nemzeti színészet.

Szombaton este másodizben szerepelt Nádass Margit, Strauss édes melódiákban bővelkedő operettejében, a „Denevér“-ben. Sajnos, ismét maroknyi számu közönség volt jelen a minden tekintetben sikerült előadásban. Megérdemelte volna a támogatást Nádass Margit kitünő hangja, remek modulációja és árnyalatokban ügyesen gazdag éneke. A sikerből részt kívántak Felhő Rózsi, Krémer, Krémerné, Iványi, Virágháty, Mezey Andor, Békefi, Bene Emma. Talán az okozta a pártfogolás hiányát, hogy ezt a darabot közönségünk nagyon, de nagyon jól ismeri, de azért mindenesetre több látogatottságot vártunk volna.

Vasárnap délután Herczeg Ferenc kitünő életképe, a „Gyurkovics leányok“ ment, nagyon is sietős előadásban, este pedig Kálmán Imre operettejét, a „Tatárjárás“-t ismételték meg.

Hétfőn Suppé kedves operetteje, „Bocacció“ volt a műsoron. Az 1879. óta világhódító körutat bejárt zenemű méltó hatást aratott volna mostani repríze alkalmával is, ha csak többen, de többen lettek volna jelen. Mit ért a különben kitünő játék ilyen közöny mellett? Pedig, pedig távollevő közönség, Felhő Rózsi a címszerepet kitünően alakította, élvezettel játszott Krémerné is, mint Fiametta, jót adtak Bernáth Margit (Beatrice), Békefi (Lotteringi), Krémer (Lambertuccio), Juhászne (Petronella), Mezei Andor (Pietro), Pesti (Scaldza), a többiek pedig mindannyian igen előnyösen emelték az összjátékot.

Kedd este van. Furesán hangzik mindenesetre, hogy Csillag Teréz vendégszerepel, előttünk láthatjuk a Nemzeti színház istenadta művésznőjét és alig félház gyönyörködik a sikerült előadásban. Pedig művésznőnk ép forceszerepét, Sardou és Najac „Váljunk el“ című vigjátékában Cyprienne szerepét alakította. Mesés egy játék volt, életté változott játékában, játszott, mert érzett és úgy érzett, amint játszott. Beleélte magát szerepébe és csak nagyon sajnálhatják mindazok, akik az ismert francia közmondást kívánták magukra alkalmazni, ugy gondolván, nem dicstelen dolog, ha róluk azt mondják, hogy „ils ont brüllé per leur absence“. A művésznő mellett még Almássy gondos Des Prunelleje és Kertész ügyes Adhencárja érdemelnek elismerésemelőt említést. A többiek mozaikszerpükben jók voltak. Még egy hét és azután

BOGDÁNY és **TÁRSA**
 UJVIDÉK,
 Vármegeye-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezetékek, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dalnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

BLUZZKÜLÖNLEGESSÉGEK

KRÓN KÁROLY FIA
DIVATÁRUHÁZÁBAN
UJVIDÉKEN.

szintársulatunk tagjai elszélednek szüniidejük kihasználása céljából a szélrózsa minden irányába. Járjon közbe közönségünk, hogy színeszeink ne hagyják el fájó érzéssel városunkat.

Közművelődési kongresszus. A magyar kulturális társadalmi törekvéseknek legfőbb fóruma, a hazai közművelődési egyesületek országos kongresszusát, mely vasárnap folyt le Budapesten, mindenképpen nagy jelentőségűnek kell tekinteni. E kongresszusnak főcélja volt egy irányító, példaadó, huzdító központi szervet alkotni az ország kultur egyesületei számára, mely egyúttal végrehajtó közege is lesz a közművelődési kongresszusokon felmerülő eszméknek és terveknek. Ez a központi szerv az *Országos Közművelődési tanács*. Ha a tanács azzal a súlylyal végzi munkáját, mint a milyennel vasárnapi megalakulása történt, úgy biztosra vehető, hogy a magyar nemzeti állam ideálja felé nagy horderejű lépés történt ezen a napon s az egységes vezetésben a közös cél, a magyar kultúra terjesztése már eleve biztosítottak mondható.

HIREK.

Személyi hír. Várady Géza, Budapesten székelő táborigazgató apát e hó 20-án ide érkezett, hogy az újvidéki helyőrség katolikus tagjainak hiterkölesi életéről személyes meggyőződést szerezzen. A táborigazgató más nap, vasárnap a belvárosi r. kath. templomban misét, utána pedig a lakanyában szent beszédet mondott a katonaság részére.

Főispánunk családja itthon. Dr. Balla Aladár főispán e hó 23-án Budapestre utazott, hogy családját nyári tartózkodásra lekísérje a Ribnyákon levő kies fekvésű villájába. A nagy miveltiségű, finom lelkületű és előkelő modoru főispánát szívélyes Isten hozott-al üdvözljük nyári otthonában.

Polgármesterek kongresszusa. Az önálló törvényhatósági joggal bíró városok polgármesterei e hó 22-én Hódmezővásárhelyen országos kongresszust tartottak, hogy a városok elkötelei és anyagi érdekeit érintő közigazgatási dolgokról tanácskozzanak. *Ujvidék* városát e kongresszuson Ertl Ignác polgármester helyettes és Profuma Béla főjegyző képviselték.

Katonai felülvizsgálat. Péterváradon e hó 23-án tartatott meg a havonta szokásos katonai felülvizsgálat, melyen a polgári elnök tiszttét Dr. Balla Aladár főispán vitte.

Szűnőben a vörheny. Mint örömmel értesülünk, a vörheny továbbterjedése ellen alkalmazott erélyes intézkedéseknek megvan a kívánt fogantatja s úgy látszik, ami a fő, sikerült a járványt lokalizálni, veszélyes voltát is enyhíteni és tovább terjedésének útját állani. Igaz ugyan, hogy június 16 a óta 16 vörheny megbetegedés fordult elő, de halál-

eset már csak kettő volt azóta, 4 nap óta pedig egyetlen egy vörheny eset jelentett be.

Iparosok mulatsága. Az újvidéki keresztény szociális egyesület jövő vasárnap, június 28-án katonai hangversenyyel, cigányzenével, világpostával és tánccal egybekötött nyári mulatságot rendez a lövöldében. Kezdeté d. u. 4 órakor. Személyjegy 80 fil., családjegy 2 kor — Kedvezőtlen idő esetén a mulatság július 12-én tartatik meg.

Halálozás. Kovacsits Dömötör szerb polgártársunk e hó 20-án Budapesten, ahol orvosi műtétnek vetette alá magát, rövid szenvedés után, életének 76. évében meghalt. Tetemei Ujvidékre szállítatván s a gör. kel. egyház szertartásai szerint beszenteltetvén, e hó 22-én helyeztetek el az örök nyugalom helyére.

Tanulmányut Erdélybe és Fiuméba. A kir. kat. magyar főgimnázium tanulói e hó 21-én, az áll. polg. leányiskola növendékei e hó 22-én indultak Erdélybe tanulmányutra, a polg. fiúiskola tanulói pedig 23-án Fiuméba. Nevezett iskolák növendékeinek ezen kirándulásai 7—10 napra van tervezve.

Színházi műsor. Ma csütörtök, *Csillag* Teréz bucsufeléléptül, felemelt helyárok mellett „Alfonz ur“ vigjáték; pénteken „Tatárjárás“ operett; szombaton „Üdvöske“ operett kerül színre.

A belgrádi gárdazenekar Ujvidéken. A pazardiszi Mayer-féle nagy kioszk, mely esténként a legelőkelőbb közönség állandó találkozó helye, — jövő hó első napjaiban páratlan zenei szenzáció színtere lesz. *A belgrádi királyi testőrezred teljes katonai zenekara fog két estén át* hangversenyezni. A hangverseny nemcsak Ujvidék, de az egész környék érdeklődését van hivatva felkelteni, mert páratlanul élvezetes zenei szórakozásban lesz része, melynek az a ritka esemény is, hogy ez az első eset, hogy külföldi katonai zenekar fog magyar földön hangversenyezni, különös szenzációs karaktert ad. Nem érdektelen, hogy a magyar belügyi kormány két ízben tagadta meg a hangverseny megtartásához szükséges engedélyt és csak amikor meggyőződött, hogy a hangversenyek megett más tendencia nincs, *egyezett bele a hangversenyek megtartásába.* A belgrádi testőrezred festői egyenruházatu 50—55 tagból álló pompás zenekara külön hajón jön Ujvidékre, mert a belgrádi zenevilág számos előkelősége kíséri ide. A zenekar élén a müncheni konzervatórium legjelesebb és legképzettebb növendéke: *Binicski Stasa* karmester, a belgrádi hadügyi kormány zenereferense áll, aki személyesen fogja a hangversenyeket vezényelni.

Tűzoltó-majális. Önk tűzoltóink az egylet alapításának 37. évfordulóját az idén is megünneplik Péter és Pál ünnepén, június 29-én, azonban erdők nem lévén, a szokásos erdei mulatság helyett, a lövöldében tartatik az meg.

Nagy katonai hangverseny. Ma csütörtök este a Mayer-féle nagy kioszkban rendkívül élvezetes műsoru nagy katonai hangverseny lesz.

Regattistáink kirándulása. Az újvidéki regattisták e hó 27-én Slankamen pihenővel, *Belgrádba* rándulnak ki csónakjaikon.

Slőjd tanfolyam Szabadkán. A nyári szüniidő alatt Szabadkán a tanítók és tanítónők részére *slőjd* tanfolyam lesz. E tanfolyamon mutatják be az iskolai kézügyesség tanításának módját a tanítók részére. A tanfolyamra az egész Bácskából lehet jelentkezni.

Évzáró vizsga eltörlése. A zombori izraelita iskolaszék elhatározta, hogy az iskolában szokásos záróvizsgákat eltörli és helyettük évzáró ünnepélyt tart. Ez újítást már a jelen tanévben életbe léptették.

Tanítók fizetése. A községi és felekezeti elemi népiskolai tanítók fizetésének az 1908. é. XXVII. t.-c. értelmében való rendezésére az elmúlt hónapban ismét 13,968 kor., eddigelé tehát összesen 87,089 kor. évi államszegély folyósított.

Gyorsvonat megállítása Beleg állomáson. A budapest-fiumei vonalon közlekedő, Fiuméből reggel 7 óra 55 perckor induló és Budapest keleti p. u.-ra este 9 óra 35 perckor érkező gyorsvonat Beleg állomáson f. június 15-étől kezdve utasok fel- és leszállása céljából, délután 5 óra 3 perckor feltételesen megállítatik.

Polg. lövöldéknben e hó 21-én összesen 440 lövés tétetett a 200 m. távol 10 körű céllapokra. Díjnyertes lón: találó lövésért: Weichert $\frac{1}{17}$, Lobenstein K. $\frac{1}{14}$, Witz F. $\frac{1}{12}$, Pekló B. $\frac{1}{13}$, id. Zambauer $\frac{1}{10}$; mély lövésért: Weichert (*szeg.*), Pekló B. (X), Lobenstein K., Flscher J. (IX). — Ma vasárnap, jun. 28-án a 200 m. távol 5 körű rgndes céllapokra lónek.

Uj vasut Baja és Szabadka között. A kereskedelemügyi miniszter arról értesítette Baja és Szabadka városokat, hogy Baja és Szabadka között egy *uj*, parallel vasut építését tervezik Kovács János és Dr. Pertich Kálmán szabadkai lakosok. A vasutat keskeny vágányu *gazdasági* vasutnak tervezik.

Ablaktábla-tisztítás. A nagyon elhanyagolt és igen piszkos üvegtáblát könnyen megtisztíthatjuk, ha az ablakszárnyat kiakasztva, asztalra fektetjük, higitott választóvízzel (olyan erős legyen, mint a jó ecet) bekenjük a táblát és kevés porrá tört krétával meghintjük, csak annyival, hogy ez susterregen. Ezzel jól bedörzsöljük az egészet, aztán száraz ronggyal erősen suroljuk, utoljára pedig spirítuszos vízzel lemossuk és szárazra töröljük.

Pesti Hirlap. A legelterjedtebb politikai naplapp a Pesti Hirlap, amelyről tehát joggal mondhatni el, hogy legkedvesebb lapja a közönségnek. Három évtized óta hirdeti a szinmagyar radikális nemzeti politikát, teljesen függetlenül pártoktól és kormányoktól. Nagy elterjedését első sorban ennek köszönheti. De ezenfelül annak is, hogy mint a legnagyobb magyar naplapp oly változatos tartalommal jelenik meg naponként, amely

LÖWY MÁTYÁS és Társa divatáruháza

Ujvidéken, Főter.,
Erzsébet szálloda
épület.

Lekötött nyári
ujdonságok.

Voile

Grenadin, minden színben simán és himzéssel.

„

Mousseline minden színben és árnyalatban.

„

Marquissette csikos és kockás mintákban.

Különlegességek himzett ruhákban, batisztból vászonból, szövet- és Selyemből.

magában alkalmas a magyar közönség fokozottabb érdeklődésének felkeltésére. E tekintetben a „Pesti Hírlap” nem riad vissza sem szellemi munkától, sem a legmesszebbmenő anyagi áldozatoktól, az lévén célja, hogy egy oly lapot adjon olvasói kezébe, mely ugy irodalmi, mint laptechnikai szempontból a legmagasabb igényeket is kielégítse. A július 1-én kezdődő új évfolyamban két nagyon érdekesítő regény fog a Pesti Hírlapban megjelenni; sport- és sakk-rovata, valamint elismerten kitünően szerkesztett hírvivata lehetőleg még bővebb lesz, távirati tudósításaiban a világ összes nagyobb eseményeit azonnal közli; az Esti Levélek, Szerkesztői üzenetek, Kis Komédiák és Vogyesok rovata régi kedvence az olvasóközönségnek és fő vonzereje a lapnak. Aki egész óvon át előfizetője a lapnak, ha csak negyedévenként vagy havonként fizet is elő, számot tarthat a Pesti Hírlap nagy képes naptárára (karácsonyi ajándékul) és kedvezményes áron rendelheti meg a Divat-Szalonn című kitünő divatlapot. A Pesti Hírlap előfizetési ára negyedévre 7 korona, 2 hónapra 4 korona 80 fillér, egy hónapra 2 korona 40 fillér. A Divat-Szalonnal együtt negyedévre 9 korona. A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Váci-körút 78.

Nyilt-tér.

Lássá, csak akkor élvezem igazán

a sétát, ha egészen szabadon és jó mélyen vehetek lélegzetet. És ezt megtehetem, a mióta megszoktam, hogy reggel és este rendszeresen Fay valódi szodeni ásvány-pasztilláját használok. Ez nem engedi meg, hogy valami elnyálkásodás, köhögés és az azt kísérő kellemetlen mellékkörülmény lábra kapjon, nekem pedig valószínűs jótétemény. Skatulyája **1 K. 25 fillérért minden gyógyszerárban drógériában és ásványvízkereskedésben kapható.**

Főraktár Budapesten: Egger Leó dr. és Egger J., VI., Váci-körút 17, Kochmeister Frigyes utóda, V., Hold-utca 3, Thallmayer és Seitz, V., Zrínyi-utca 3, Török József, VI., Király-utca 12.

Jólérzés és testi üdeség, élet- és munkakedv

Étvágytalanság és omóztási gyöngöség miatt sok embertől meg van tagadva. Ily esetekben a „Rohlschl Tempelföras” (tisztán, vagy borral, kognakkal, tejjel, gyümölcslével keverve) kétségkívül a legjobb szolgálatot teszi.

Na ybanl raktár Magyarországra: Hoffmann József Budapest, Báthory-utca, 8. 4-8

Felolós szerkesztő: Lusztig Nándor dr. Szerkesztő: Zanbauer Agoston.

Hirdetések.

Eladó ház és telep

A Bem-utca 13-ik szám alatti ház, ugyszintén egy szőlőtelep elutazás miatt sürgösen és olcsón eladó.

Bövebbet: Bem-utca 11. szám alatt. 1-3

MÁV. 1908/908. szhoz.

Versenyárgyalási hirdetés.

A MÁV. miskolci üzletvezetősége a Bánréve állomásou előállítandó 4 állásu mozdony-szin, tisztítógödör, daruakna, szelepkna és fordító korong falazási munkáinak létesítése céljából szükséges építési munkákra nyilvános versenyárgyalást hirdet.

Az ajánlati költségvetés, pályázati feltételek, az ajánlati minta és a szerződés ter-

vezete a MÁV. miskolci üzletvezetősége építési és pályafentartási osztályában megszerezhetők, a hol egyszersmind a tervek is megtekinthetők. Csak a szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt és sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

A jogérvényesen kiállított ajánlatok legkésőbb 1908. évi július hó 7-én déli 12 óráig alulirott üzletvezetőség titkárságánál (Szemere utca 29. sz. I. emelet) nyujtandók be, ahol és amikor a versenytárgyalás meg fog tartatni, illetve az ajánlatok fel fognak bontatni. — A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek. Az ajánlatot egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, összefűzve, lepecsételve és a borítékban a következő felirattal kell benyujtani: *Ajánlat a bánréve mozdony-szin építési munkáira.* Csakis a költségvetésben foglalt összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyujtását megelőző napon, vagyis 1908. évi július hó 6-án déli 12 óráig 3000 korona, azaz háromezer korona bánatpénzt kell a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, a hirdetés számára való hivatkozással akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. Az értékpapirok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett 14 nappal nem régibb árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el. — Készpénz után kamat nem fizettetik; a készpénz azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapirokkal bármikor kicserélhető.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le. Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel. A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Ugy az ajánlatban, mint a költségvetésben előforduló végösszegek számmal és betűvel irandók ki. Az ajánlat és mellékleteinek aláírása két tanu előttemezése mellett történjék. Szóban forgó munkára csakis magyar állampolgárok pályázhatnak. Az ajánlatok között a szabad választási jogot a MÁV. miskolci üzletvezetősége magának tartja fenn. Ajánlattevők a pályázat eredményéről, illetve ajánlatuk el, vagy el nem fogadásáról a pályázat határidejének lejártá után két hét alatt értesítettni és letett bánatpénzeik kiszolgáltatni fognak. Miskolc, 1908. június hó 19-én.

Az üzletvezetőség.

MÁV. 16495/908. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A MÁV. miskolci üzletvezetősége a Zólyombrezó állomásnak ujonnan építése folytán szükséges föld és szikla munkákra nyilvános versenyárgyalást hirdet.

Az ajánlati egységárjegyzék, pályázati feltételek, az ajánlati minta tervezete a MÁV. miskolci üzletvezetőségének építési és pályafentartási osztályában díjtalanul megszerezhetők, valamint a zólyomi osztálymérnökség irodájában, hol a vonatkozó keresztszelvények és helyszínrajz is megtekinthető s a munkára vonatkozó bővebb felvilágosítás nyerhető. — Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt és sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

A jogérvényesen kiállított ajánlatok legkésőbb 1908. évi július hó 4-én déli 12 óráig alulirott üzletvezetőség titkárságánál (Szemere utca 29. sz. I. emelet) nyujtandók be, ahol és amikor a versenytárgyalás meg fog tartatni, illetve az ajánlatok fel fognak bontatni. — A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek. Az ajánlatot egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, összefűzve, lepecsételve és a borítékban a következő felirattal kell benyujtani: *Ajánlat Zólyombrezó állomás építése folytán szükséges föld és szikla munkákra.* Csakis az egységárjegyzékben foglalt összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyujtását megelőző napon, vagyis 1908. évi július hó 3-án déli 12 óráig 2000 korona azaz: Kétezer korona készpénzt kell a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetőségének gyűjtő-

tőpénztáránál, a hirdetés számára való hivatkozással akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. — Az értékpapirok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett 14 nappal nem régibb árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el. — Készpénz után kamat nem fizettetik; a készpénz azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapirokkal bármikor kicserélhető.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le. Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel. A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Ugy az ajánlatban, mint az egységárjegyzékben előforduló összegek számmal és betűvel irandók ki. Az ajánlat és mellékleteinek aláírása két tanu előttemezése mellett történjék. Szóban forgó munkára csakis magyar állampolgárok pályázhatnak. Az ajánlatok között a szabad választási jogot a MÁV. miskolci üzletvezetősége magának tartja fenn. Ajánlattevők a pályázat eredményéről, illetve ajánlatuk el, vagy el nem fogadásáról a pályázat határidejének lejártá után két hét alatt értesítettni és letett bánatpénzeik kiszolgáltatni fognak. Miskolc, 1908. évi június hó 19-én.

Az üzletvezetőség.

9929/1908. tkv. szám.

Árverési hirdetés.

A titeli kir. járásbírósg mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az újvidéki kereskedők és iparosok hiteliutézete mint szövetkezet bej. cég Újvidéken végrehajthatónak Dobrics Szima tündéresi lakos végrehajtást szenvedett ellen 1900 korona tőke és járulékaí iránt folytatott végrehajtási ügyben az újvidéki kir. törvényszék s a titeli kir. járásbírósg mint telegkönyvi hatóság területén a tündéresi 51 sz. betétben Dobrics Szima és neje szül. Deszpotov Jelena nevé felvett A. I. 1-2 sorsz. 14. hrsz. 15 hrsz. 385 négyszögöl kert a beltelekben 118 ö. i. sz. ház 434 négyszögöl udvarral a beltelekben 650 korona becsáron a végrh. törvény 156. §-ának d. pontja alapján egészben I. 1-6 sorsz. 1425 és 1426 hrsz. 1 hold 334 négyszögöl szántó a Kaszálókban 279 korona becsáron a végreh. törv. 156. §-ának a) pontja alapján egészben, 12 sorsz. 524 hrsz. 785 négyszögöl szőlő az új szőlőkben 106 korona 13. sorsz. 1246 hrsz. 472 négyszögöl szőlő a Herés kertekben 64 korona becsáron nyilvános árverésen utján el fog adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés a tündéresi 51. számú betétben a 2510/1898. sz. végzéssel az A. I. 1-2, II. 5-6 és 12-13. sorsz. jószágtestekből Dobrics Szimát illető 5/6 részére Dobrics Riszta javára bekebelezett élethoszigliani haszonélvezeti jogot nem érinti, amennyiben azonban az ingatlanok oly áron adatnának el, hogy a vételárból a haszonélvezeti jogot megelőző körülbelül 1800 korona követelés fedezetet nem nyerhet, az árverés hatályon kívül helyeztetni és ez ingatlanok ugyanazon határnapon a fenti haszonélvezeti jogra való tekintet nélkül újból eladatni rendeltetnek.

Határnapul az 1908. augusztus hó 29-ik napjának délután 3 órája Tündéres község házához kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10% át venni szándékozők készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Kelt Titelen, a kir. járásbírósg mint telegkönyvi hatóságnál 1908. június 6-ik napján.

Dr. Petrovics, kir. járásbíró.

Szives tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy *Petőfi utca 81. sz. alatt* a mai kornak megfelelő

„Petőfi-kávéház“

név alatt elegáns kávéházat nyitottam. Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy engem ezen vállalatomban is pártfogolni sziveskedjék, ígérve, hogy *ugy kiszolgálásommal, mint kitűnő italommal* legnagyobb megelégedésüket fogom megnyerni.

Gyönyörű nagy kerthelyiség fedett nagy kioszkkal.

HIDEG ÉS MELEG ÉTELEK.

Tisztelettel **FEHÉR IMRE,**
a Petőfi-kávéház tulajdonosa.

8-10

Jégszekrények

a legjobb kivitelben minden háztartási és üzleti célra.

Fürdőkádok, Closetberendezések,

Háztartási cikkek és

konnyahaberendezések.

Számos referencia Telefon 148.

SAJÁT GYÁRTMÁNY

Klees József és Fia Ujvidék

4-12

Fő-utca 21.

Természetes, ezüst üstben mindenkor frissen befőzött kiváló finom

málnaszörpöt

szállít

Gessler Siegfried

csász. és kir. udvari szállító és ő csász. és kir. Fensége József Főherceg kamarai szállítója

Kőbánya.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt feleke szalonmítlhoz 20. — K.-ért, szintúgy telőtőszövetet, turistalódent, selyemkangarint stb. stb. gyári árákon kold a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a nagyjavító elvez. ha szövetségletét közölni Siegel-Imhof cég-nél, a gyári piaccon rendelt meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.

Mintáid, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen trissz aruban.

Uj ügyvéd Zsablyán.

Hirschberger József ügyvéd, ki Szabadkán 27 évig folytatott ügyvédi gyakorlatot, ügyvédi irodáját Zsablyára helyezte át. 3-3

Alig használt butorok

elköltözés miatt július 1-ére olcsón eladó, még pedig: 1 barok faragott há-lószoba, mely áll 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, 1 konzolból márvány-lappal és tükörrel, továbbá 1 kihuzó asztal, 6 szék, 1 ottomán, 2 egészen új ruganyos matrac — mindez össze-sen 240 forint készpénz fizetés mellett eladó.

Megtekinthető *Petőfi-utca 17. sz.* (Berczeller-féle ház) földszintjén délu-táni 2-3 óra között. 2-2

MÁV. 19028/908 sz. II. oszt.

Pályázati hirdetmény.

A Nagykároly állomáson építendő 912 m² alapterületű áruaktár, ennek toldalékát képező 156 m² alapterületű iroda épület és egy 30 m. hosszú nyílt rakodó előállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kel-lőleg kiállított és felbélyegzett ajánlatok leg-később f. é. július hó 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók. Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

A tervrajzok, a szerződési tervezet és a feltétfüzetek a MÁV. üzletvezetőségénél Deb-recenben, vagy szatmár-németi-i osztálymér-nökségünk irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati szöveg és az ajánlati költségsszámítás két koronáért megszerezhetők.

Az ajánlatok borítékai a következő fel-irással látandók el: „Ajánlat Nagykároly állo-máson áruaktár, iroda és nyílt rakodó épi-tésére. Bánatpénz fejében legkésőbb f. é. július hó 2-án délelőtt 11 óráig 3500 (azaz három-ezeröttszáz) korona teendő le készpénzben.

Uj uri és női divatkereskedés.

Van szerencsém a helybeli és környéki tisztelt közönség becses tudomására hozni, miszerint eddigi *Csávits Branko* című cégemet *Popovits Lyubomir* urral

CSÁVITS ÉS POPOVITS

cég alatt egyesítettük.

Az üzletet (Popovits M. Testvérek azelőtti helyiségében) tetemesen bővítettük és a mai szellemnek megfelelőleg a legjobb angol, francia, német és svájci áruval elláttuk a legolcsóbb áraktól drágább árakig.

Üzletünkben kaphatók: bluzok, szoknyák, vászon- és battiszt- és himzett ruhák, zsupónok, nap- és esernyők, keztyűk és harisnyák, himzések, csipkék, legdivatosabb mindenféle díszítmények női toillettek számára.

Különlegességek legjobb szabású francia fűzőkben. A t. c. hajadonok figyelmét fordítjuk chifonban, battisztban és legfinomabb vászonban való vehéremű nagy választékára a mi üzletünkben. Kivánságra mindenkor állunk rendelkezésre **gazdag** kollekcióval.

Urak számára ajánljuk nagy választékunkat legjobb minőségű mindenféle fehér-neműben, angol kalapokban, cillinderekben, esernyőkben, pálcákban, gallérokban, nyakravalóknak, kézelőkben, zsebkendőkben és uri-divak minden egyéb kellékeiben.

Nagy választék uti bőröndökben. — Helybeli és vidéki megrendeléseket eszköz-lünk pontosan és gyorsan.

szabott árak.

MIT IGYUNK?

Igyunk mohai Igyunk mohai Igyunk mohai Igyunk mohai
hogy egészségünket megóvjuk, mert
csakis a természetes szénsavas
ásványvíz erre a legbizt. óvószor.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok allanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvsze- fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosónál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek 26 év óta bobizonyosodott hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelenebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegek-ben minden kétéves érféki mesterségesen szénsavval telített vizet. sőt a szódavízről is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzete ingyen kapható. A forrásvezetőség.

7-15

Főraktár: **Dietzgen** fial uraknál Ujvidéken.

Kedvelt borvíz! B.

Nyomatott Hirschenhauser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.